VALTIOVARAINMINISTERIÖ

HE 308/2018
Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi kansainvälisten veroriitojen ratkaisumenettelystä, verotusmenettelystä annetun lain 89 §:n 3—5 momentin kumoamisesta ja rajoitetusti verovelvollisen tulon verottamisesta annetun lain 22 §:n muuttamisesta

Erityisasiantuntija Leena Aine
Verojaosto 9.1.2019

Sääntelyn tausta

- Ehdotuksen taustalla on EU-direktiivi, joka edellyttää uusia säännöksiä.
  - Neuvoston direktiivi (EU) 2017/1852 veroriitojen ratkaisumekanismeista Euroopan unionissa
  - Saatettava kansallisesti voimaan 30.6.2019 mennessä

- Lakiehdotuksen tavoitteena on tehostaa valtioiden välisiä riitojenratkaisumenettelyitä.

Sääntelyn tausta

- Lakiehdotukseen sisältyy lisäksi uudistuksia olemassa oleviin kansallisiin säännöksiin, jotka koskevat riidanratkaisua koskevia menettelyitä.

- Ehdotusten tavoitteena on tehostaa ja kehittää asiaa koskevaa kansallista menettelyä.
  - Uudistukset koskevat ennen kaikkea etenkin kansainvälisen riidanratkaisun johdosta annetun päätöksen täytäntöönpanovaihetta

Kansainvälisen riidanratkaisumenettelyn ominaispiirteet

- Direktiivin mukaisessa menettely käynnistyy verovelvollisen (luonnollinen henkilö tai yritys) hakemuksella
- Menettely koskee verosopimuksen tulkintaongelmaa EU-valtioiden välillä
- Menettelyn kulku:
  - Ensin ratkaistaan, hyväksytäänkö hakemus menettelyyn.
  - Jos hakemus on hyväksytty menettelyyn, asiaan liittyvät valtiot pyrkivät ensi sijassa neuvottelemalla ratkaisemaan asian.
  - Jos tapausta ei ole ratkaistu neuvotteluin määräajassa (2 tai 3 vuotta), voi verovelvollinen pyytää neuvoa-antavan toimikunnan perustamista käsittelemään asiaa.

Direktiivin implementointi

- Jos verovelvollinen on hakenut samassa asiassa muutosta kansallisessa muutoksenhaussa, direktiivi edellyttää, että direktiivin mukainen menettely keskeytyy muutoksenhaun ajaksi
  - Valtioille asetetut määräajat käsitellä tapausta alkavat juosta vasta kansallisen muutoksenhaun antaman lainvoimaisen päätöksen jälkeen
  - Ei päällekkäisiä prosesseja
- Suomessa voisi edelleen hakeutua sekä ensin kansalliseen muutoksenhakuun että kansainväliseen riidanratkaisuun
- Kansainvälisestä riidanratkaisusta saadun päätöksen täytäntöönpano direktiivin mukaan edellyttää, että verovelvollinen hyväksyy sen eikä hakeudu enää muihin prosesseihin.

Direktiivin implementointi Suomessa

- Pakkosovitteluvaiheeseen eli niin sanottuun neuvoa-antavaan toimikuntaan eivät pääsisi tapaukset, joissa on kyse
  - Veron välttämistä koskevien sääntöjen soveltamistapauksesta
  - Veropetoksesta tai muusta verotusta koskevasta rikoksesta
  - Muusta kuin kaksinkertaisesta verotuksesta

Esityksen muut ehdotukset

- Ehdotusten tavoitteena on tehostaa ja kehittää kv. riidanratkaisuun liittyvää kansallista menettelyä.
- Uudistukset koskevat ennen kaikkea etenkin kansainvälisen riidanratkaisun johdosta annetun päätöksen täytäntöönpanovaihetta
- Kv. riidanratkaisun johdosta annetun päätöksen täytäntöönpano tapahtuisi verotusta muuttamalla, palautuskorkoa maksamalla ja veronkorotusta palauttamalla
  - Verotusmenettelystä annetun lain 89 §:n 3-5 momentin kumoaminen

Lain soveltamisen alkaminen

- Direktiivin mukaiseen menettelyyn liittyviä säännöksiä sovellettaisiin hakemuksiin, jotka on tehty 1.7.2019 tai sen jälkeen ja jotka koskevat 1.1.2018 tai sen jälkeen alkaneita verovuosia.

- Muilta osin säännöksiä sovellettaisiin hakemuksiin, jotka on tehty 1.7.2019 tai sen jälkeen.